

Avelsbedömningar

2016

Innehåll

1.	Avelsmål - idealhästen.....	1
2.	Regler om avelsbedömningar.	2
3.	Uppställning av hästar för exteriörbedömning	5
4.	Hästens hälsa.....	6
5.	Arbetsregler vid avelsbedömningar.	7
6.	Testikel kontroll	8
7.	Mätning.	8
8.	Avelsbedömningar i Sverige år 2016.....	9
9.	Domarhandledning.....	10
10.	Etiska regler för personal på avelsbedömningar.....	23
11.	Information om SIF-avel.....	25

1. Avelsmål - idealhästen.

Generella avelsmål

Hälsa, fertilitet, livslängd

Det officiella avelsmålet är en frisk, fertil och uthållig häst – en robust islandshäst.

Färger

Det officiella avelsmålet är att bevara alla förekommande färgvariationer inom rasen.

Storlek

Det officiella avelsmålet ger utrymme för en omfattande variation i storlek. En mankhöjd mellan 135 och 145 cm mätt med stångmått är att föredra.

Specifika avelsmål

Exteriör, generellt

Det allmänna målet är att avla en lättbyggd islandshäst med vikt på styrka, smidighet och en muskulös kropp. Exteriören ska underlätta enastående gångarter och en naturligt god hållning. Hänsyn ska även tas till andra aspekter av vad som är allmänt accepterat som estetiskt tilltalande.

Exteriör, detaljerat

Se beskrivning för poängen 9,5-10 inom varje egenskap

Ridegenskaper, generellt:

Det allmänna målet är att avla en mångsidig, balanserad och säker häst med bra, rena gångarter och ett utmärkt temperament. En häst som är vacker under ryttare – en äkta isländsk ”Gaedingur”.

Ridbarhet/ gångarter, detaljerat:

Se beskrivning för poängen 9,5-10 inom varje egenskap

Egenskapernas faktorer

Exteriör		Ridegenskaper	
Huvud	3%	Tölt	15%
Hals, manke och bog	10%	Trav	7,5%
Rygg och kors	3%	Pass	10%
Proportioner	7,5%	Gallopp	4,5%
Benkvalitet	6%	Spirit	9%
Benställning	3%	Helhetsintryck	10%
Hovar	6%	Skritt	4%
Man och svans	1,5%		
Total:	40%		60%

2. Regler om avelsbedömningar.

Funktionärer och arbetsuppgifter:

- Normalt arbetar tre domare tillsammans vid avelsbedömning och de enas om varje bedömningspoäng. Undantag från antal domare är tillåtet på bedömning med 35 hästar eller färre, då det är tillåtet att ha endast två domare. Domarpanelen har en ordförande och det är hans eller hennes plikt att se till att bedömningen går smidigt och att beslut uppnås.
- På varje avelsbedömning skall finnas bedömningsansvarig som har ansvar för bedömningens genomförande tillsammans med domarpanelen. Andra uppdrag på en avelsbedömning är mätning, registrering, speaker och hovbeslagskontroll. Att föredra är att bedömningsansvarige har hand om mätning och hovbeslagskontroll och registrator är också speaker.

Genomförande:

- Först mäts hästarna, sedan kommer dom till exteriörbedömning och därefter till en ridegenskapsbedömning. Om hästen har blivit totalbedömd tidigare samma år kan den tidigare exteriörbedömningen gälla om ägaren så önskar. Efter att alla hästar har blivit bedömda hålls en öppen bedömning där alla totalbedömda hästar har rätt att visas upp.

Banor och faciliteter:

För exteriörbedömning

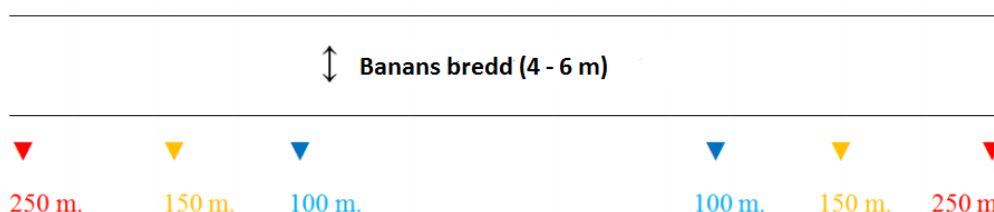
- Mätning och bedömning av exteriör skall utföras inomhus (ridhus). En markerad bana, 20-30 m lång och 2-3 m bred, med ett jämnt underlag och staket runt, krävs för bedömning av exteriör och ett fast och jämnt golv krävs för mätning.

För ridegenskaper

- Gångarterna skall visas på en rak, jämn bana, 250 m lång och 4-6 m bred, väl markerad men öppen i båda ändarna.
- Banans ytskikt skall överensstämma med ytskiktet på tävlingsbanor, såsom bra ovalbanor; ytskiktet måste vara jämnt och väl komprimerat. Banans skick skall bibehållas under hela avelsbedömningen. Trafik vid sidan om banan får inte störa visningen av hästar på banan.
- Banan skall vara markerad före bedömningens början och alla faciliteter ska kontrolleras av bedömningspersonal och en representant från domarpanelen.
- Domarna behöver goda arbetsförhållanden och klar uppsikt över banan, omkring 25-40 m från banan.
- Under ridegenskapsbedömning är tillåtet att rida allt upp till 10 streckor fram och tillbaka
- På öppna bedömningen är 2-4 hästar på banan, beroende på banans storlek och antal hästar på bedömningen. Tillåtet är att rida 6 streckor fram och tillbaka. Domare får höja poängen på enskilda egenskaper om hästen förbättrar sin prestation.

Markering på banan:

- 250 m: Banans totala längd och är markerad med rött.
- 150 m: Streckan där hästen bedöms och är markerad med gult.
- 100 m: Streckan där skritt, långsam tölt och långsam gallopp skall visas och är markerad med blått.
- För att uppnå höga de högre poängen för pass skall det visas minst 150 m.
- 250m: Om hästen upprepade gånger passerar denna markering under visningen kan det ha negativ effekt på poäng för spirit.

Om hästen:

- Samtliga hästar som visas vid avelsbedömning skall vara väl förberedda, friska och i god form, väl utfodrade och välsköta. Det är inte tillåtet att på konstgjord väg förändra hästens naturliga uttryck. Om hästen bedöms för ridegenskaper, måste den vara minst fyra år under kalenderåret.
- Samtliga hästar som visas vid avelsbedömning måste vara registrerade i databasen WorldFengur och vara identitetsmärkta (fungerande mikrochip). Bedömningspersonalen ansvarar för att avläsa märkningen och jämföra den med hästens registreringshandling.
- Samtliga hingstar som bedöms måste ha fastställd härstamning antingen genom DNA-analys.
- Mätning, kontroll och registrering av testiklar skall utföras av någon som är godkänd av bedömningsansvarige och huvuddomare. Mätningen är på domarpanelens ansvar. Information om testikelfel publiceras i WorldFengur.
- Spattröntgen på alla hingstar från och med 5 års ålder skall vara godkänd och publicerad i WorldFengur. Tillåtet är att lämna in röntgenbilder på hästar för publication i WorldFengur även om det inte är för en avelsbedömning.
- Efter ridbedömningen skall det kollas om hästarna har sår, vilka skall registreras i WorldFengur. Om hästen har fått sår av typ 3 får den ingen ridegenskapsbedömning. Om hästen får sår av typ 3 på en öppen bedömning får den varken höjningar registrerade eller eventuella priser.
- Hingstar med testikelfel (rött T i WorldFengur) eller har spatt (rött S) får visas på avelsbedömningar, men deras resultat behandlas som om de vore valacker.
- Hälsokontroll skall utföras på alla hästar både före och efter bedömning.

Skoning:

- Alla hästar som visas ridna måste vara skodda med fyra skor. Skoningen skall vara så väl utförd som möjligt.
- Hovens längd skall vara naturlig och får inte överstiga 8,5 cm om hästen är mindre än 137 i mankhöjd. Om hästen är 137 i mankhöjd och mindre än 145 cm får hovens längd vara högst 9,0 cm. Hästar som är över 145 cm i mankhöjd får ha en hovlängd på högst 9,5 cm. Den maximala tillåtna skillnaden i längd mellan fram- och bakhovar är 1,5 cm.
- Materialet i alla fyra skorna måste vara identiskt och får inte överstiga den specifika vikten för järn. Den maximala skotjockleken är 8,0 mm och den maximala skobredden är 23,0 mm. Alla fyra skor skall vara lika breda. Skillnaden i tjocklek mellan fram- och bakskor får vara upp till 2,0 mm. Skon måste passa hoven.
- Användandet av sula, ringsula eller någon form av artificiellt material för att skydda eller laga hovarna är inte tillåtet.
- Om brodd används måste två standard brodd användas i trakten per sko. Den maximala storleken på brodd som tillåts är (längd*bredd*höjd) 15mm*15mm*12,0mm.
- Förstärkande svetsar är inte tillåtna.

Hästens utrustning:

- **Sadlar:** Alla sadlar och ridpads som passar hästen och inte skadar eller orsakar obehag för hästen är tillåtna.
- **Betsel:** Huvudlag och nosgrimma skall vara väl inpassade, vara korrekt åtspända och får inte skada hästen. Alla bett är tillåtna utom bett som kombinerar tungfrihet och hävstångseffekt.
- Domarpanelen kan ge undantag från reglerna för att använda bettlös utrustning om det anses nödvändigt.
- **Nosgrimmor:** Med vanliga bett är tillåtet att använda engelsk nosgrimma (med eller utan nosrem), tysk nosgrimma, mexikansk nosgrimma och bygelnosgrimma. Med hävstångsbett (t.ex. isländskt stångbett) är tillåtet att använda engelsk nosgrimma utan nosrem.
- **Ridspön:** Ett ridspö är tillåtet, maximal längd är 120 cm inklusive snärten.
- **Boots:** Den totala tillåtna vikten för skyddsboots är 120 gram (total vikt per ben för överdragsboots och senskydd) och de skall ha mörk färg, svart eller brun. Om boots används under ridbedömningen skall samma utrustning användas under hela visningen. Om ett skydd faller av skall det sättas tillbaka på hästen innan ryttaren fullföljer visningen.

Ryttare/visare:

Samma ryttare skall presentera samma häst under hela bedömningen. En ny ryttare kan dock presentera hästen vid den öppna bedömningsomgången. Ryttare skall vara nyktra och visa en städad ridning och de, liksom hästens ägare/visare, skall vara ärliga och hövliga mot bedömningen och dess funktionärer. Om inte kan domarna tillrättavisa personen eller avvisa denna från bedömningsplatsen.

- Om hästen testas positiv i ett dopingprov hänvisas till procedur enl. FIRO
- Användningen av ridhjälm, godkänd enligt en officiell myndighet, är obligatorisk.

3. Uppställning av hästar för exteriörbedömning

Hästen skall stå jämnt i alla fyra ben. Framben skall vara vertikala och bakbenet skall vara placerad så att skenbenet är vertikalt (se bild). Hästen skall stå någorlunda jämnt i båda bakbenen (en skillnad på en hovlängd är tillåten). Tanken bakom att alla hästar skall stå likadant är att försöka skapa en stabilitet i bedömningen av exteriören och ge domarna bättre möjlighet att se hästens naturliga benställning i profil och även rygg och kors. Hästen bör vara vaken och koncentrerad men ändå stilla och avspänd. Det är förbjudet att fodra hästen under exteriörbedömningen.

Idealisk position inför exteriörbedömning: Frambenen är vertikala och bakbenens skenben är också vertikala.

4. Hästens hälsa.

En del av bedömningen handlar om kontroll av hästens utseende och hälsa. I samband med att hästen mäts inför exteriörbedömning skall hästens utseende: päls, hull, munn och ben kontrolleras. Hästarna skall vara friska, utan skador, i bra hull, välskötta och välskodda. Om inte hästen uppfyller dessa krav är den frånvisad från bedömningen. Huvuddomare har det sista ordet om bedömningsansvarig anser att hästen inte uppfyller kraven.

Anledningar till att hästen inte får visas

- Hästen är antingen för smal eller för tjock för att kunna visas
- Tydlig hosta eller förkylning
- Hästen är halt, svullen eller öm i senor, leder eller hovar
- Trampskador genom hud (större än 1 cm)
- Tydliga sår eller omfattande mugg
- Sår i hästens mun eller mungipor (större än 1 cm)
- Mindre sår på slemhinna över käkbenet samt svullnad

Beskrivning av skador efter ridbedömning

Anmärkning av typ 1

Mindre ytliga sår. Anmärkning registreras i WorldFengur.

- Sår som inte går genom slemhinna i kinder, mungipor eller tunga
- Skavsår, repor eller tryck orsakade av betsel
- Blod i munn utan synliga skador
- Mindre påslag som inte är genom huden, ingen svullnad eller ömhet

Anmärkning av typ 2

Sår. Anmärkning registreras i WorldFengur.

- Små sår, upp till 1 cm, som är genom slemhinna i kinder, mungipor eller tunga
- Ömhet (inte genom slemhinna) eller tjocknad i slemhinna på tandlösa området
- Sår, upptill 1 cm, på hud orsakad av betsel
- Små påslag på ben: Små sår, upptill 1 cm, genom hud men utan svullnad eller ömhet

Anmärkning av typ 3

Allvarliga sår. Anmärkning registreras i WorldFengur. Ridegenskapsbedömningen registreras inte. Möjligt att häva beslut med veterinärintyg inom 12 timmar.

- Sår genom slemhinna i kinder, mungipa eller tunga, större än 1 cm
- Sår genom slemhinna på tandlösa området
- Tydlig svullnad och/eller ömhet i tandlösa området
- Sår, större än 1 cm, på hud orsakad av betsel
- Påslag på ben, genom hud och större än 1 cm, eller på trakter som tydligt orsakar ömhet
- Två eller flera anmärkningar av typ 2

5. Arbetsregler vid avelsbedömningar.

1. Hovbeslags regler.
 - Mindre än åtta streckor ridna när hästen tappar sko: Får komma igen och göra klart visningen
 - Åtta streckor eller flera när hästen tappar sko: Kommer endast till öppna bedömningen
 - Tappar sko på öppna bedömningen: Får komma igen och rida de streckor som den hade kvar.
2. Regler om ridbedömning
 - Mindre än sex streckor ridna när visning avslutas: Bedömning ej registrerad
 - Sex eller flera streckor ridna: Bedömning registreras
 - Mer än halv sträcka riden: räknas som en sträcka
3. Det är tillåtet att raka hästar inför bedömning, dock inte ansikte, öron och ben.
4. För att få höjning på tölt/galopp på öppna bedömningen måste även långsam tölt/galopp visas
 - För att få högre poäng än 8,0 för tölt eller högre poäng än 8,5 för galopp måste alla tempon visas på öppna bedömningen.
5. Om hästen rids gång på gång utanför den markerade banan, kan det påverka poäng för spirit negativt.
6. Utomstående hästar är inte tillåtna på en öppen bedömning.
7. I exteriörbedömning är det inte tillåtet att hovar är färgade eller kladdiga
8. Gummiband i man är förbjudet
9. Bedömning av benställning
 - Vid bedömning av benställning gäller att om hästen inte springer tillräckligt rakt, eller travar inte, är högsta möjliga poäng 7,5
10. Om ryttare kommer inte med hästen till hovbeslagskontroll efter bedömning registreras inte bedömningen och ryttaren får en varning.
11. Vid exteriörbedömning skall domarpanelen alltid ha tillgång till äldre exteriörbedömningar om sådana finns.
12. Utfodring av hästar är inte tillåten under varken exteriör eller ridbedömning.
13. Tillvägagångssätt om olovlig skoning eller utrustning hittas:
 - Första gången på bedömningen: Officiell varning, hästen blir diskvalificerad och bedömningen ej giltig.
 - Andra gången på bedömningen: Ryttaren och hästen blir diskvalificerade från bedömningen och bedömningen är ej giltig.
14. Tillvägagångssätt vid grov ridning:
 - Första gången på bedömningen: Officiell varning
 - Andra gången på bedömningen: Ryttare diskvalificerad från bedömningen och hästens bedömning är ej giltig.
15. Ändringar av hästens utrustning innan hovbeslagskontroll är ej tillåtet.
16. Om inte hästen kommer till bedömning efter tre utrop, inom tre minuter, utesluts den från bedömningen.

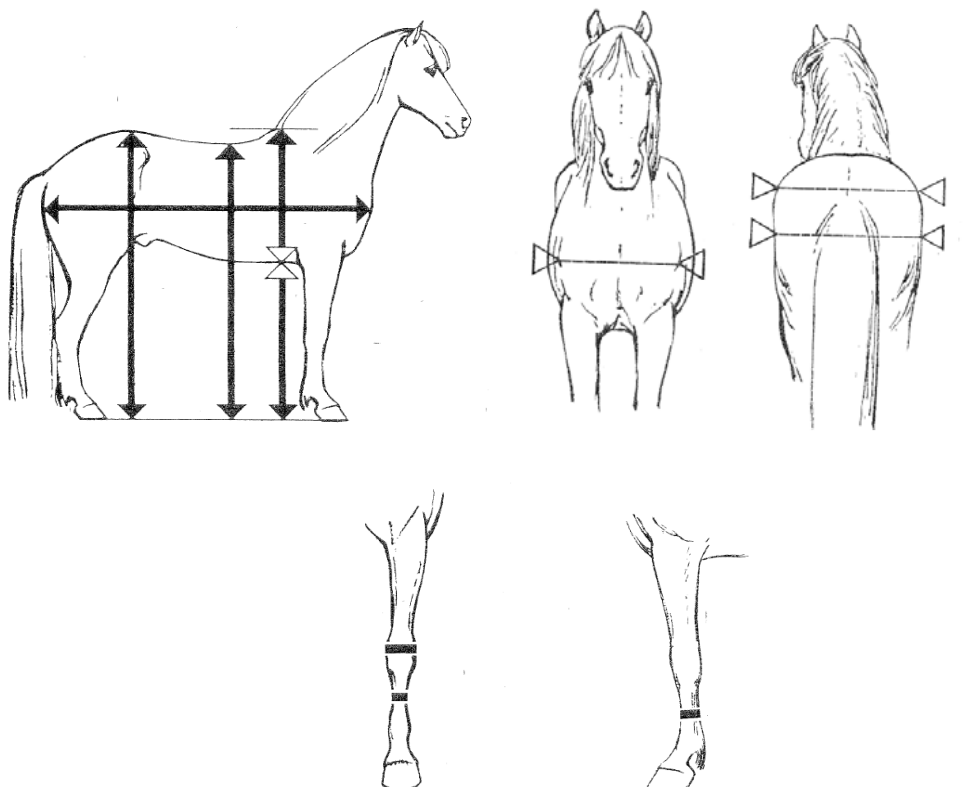
6. Testikel kontroll

Följande skall kontrolleras:

- Testiklarnas fasthet.
 - I Bra fasthet, testikeln känns stram och hård
 - II Hyfsad fasthet, testikeln känns hyfsad hård
 - III Ingen fasthet, testikeln känns svag och mjuk
- Testikel med lägesfel
- Inga testiklar eller endast en
- Onormalt små testiklar
- Avvikande storlek, ena testikeln är mindre än den andra. 50% skillnad eller mera. Räknerregel = $0,5233 \times L \times B \times H$ i cm
- Pungens totala bredd (TSW) är mindre än 8 cm
- Pungbräck
- Om någon av ovannämnda avvikelser hittas, får hingstens ägare två veckor på sig att häva beslutet genom veterinärintyg som skall skickas till avelsledaren.
- Om det inte går att mäta och kontrollera testiklarna på bedömningen måste ägare lämna in veterinärintyg med information om testiklarna. Om inte registreras anmärkning om att hästens hälsa är inte godkänd av domarpanelen.

7. Mätning.

Alla hästar skall mätas innan exteriörbedömningen.

8. Avelsbedömningar i Sverige år 2016.

- 16.5 - 19.5 Romme, Borlänge
 - 21.5 - 22.5 Margaretehof, Skåne
 - 03.6 - 05.6 Backome, Falkenberg
 - 10.6 - 11.6 Wången, Östersund
 - 21.6 - 23.6 Stenholmen, Linköping
 - 26.8 - 28.8 Romme, Borlänge
-
- Max antal hästar för en bedömning med två domare är 35 hästar
 - Lägst antal hästar för att bedömning skall bli av är 20 hästar

Avelsbedömningar i Danmark 2016

- 28.4 - 01.5 Herning
- 20.5 - 22.5 Herning
- 10.6 - 12.6 Odense
- 14.7 - 16.7 Herning

Avelsbedömningar i Norge 2016

- 06.5 - 08.5 Seljord
- 17.6 - 19.6 Tresfjord

Avelsbedömningar i Finland 2016

- 13.5 - 15.5
- 10.6 - 11.6

Avelsbedömningar i Österrike 2016

- 23.5 - 24.5

Avelsbedömningar i Tyskland 2016

- 01.4 - 03.4 Kaufungen - ändast exteriörbedömning
- 15.4 - 15.4 Münster Handorf - ändast exteriörbedömning
- 18.4 - 19.4 Zachow
- 26.4 - 28.4 Kronshof
- 29.4 - 01.5 Wurz
- 05.5 - 08.5 Vorsenzhof
- 10.5 - 11.5 Berlar
- 07.6 - 09.6 Verden
- 14.6 - 15.6 Brock
- 20.8 - 31.8 Kronshof

9. Domarhandledning

Huvud

9,5-10:

- Mycket vackert finnejslat huvud. Tunna, smala, välansatta, inte alltför öppna öron. Stora, öppna och vakna ögon med välmejslat ögonparti. Tunn hud och hårrem. Smala ganascher med bra utrymme emellan. Rak noslinje och öppna näsborrar. Ett stolt huvud.

9,0:

- Vackert och välformat huvud utan fel.

8,5:

- Vackert, uttrycksfullt och stolt huvud.
- Vackert, välformat huvud.

8,0:

- Vackert, uttrycksfullt huvud, kan vara lite grövre eller större, om det är felfritt i övrigt.
- Uttrycksfullt tilltalande huvud, med mindre fel.
- Vackert huvud, men med flera fel.

7,5:

- Huvud, som är mer eller mindre felfritt, ingen del särskilt bra.
- Goda delar kan väga upp några fel.

7,0:

- Fult, oskönt huvud.
- Tungt (köttigt) huvud.
- Små, djupt liggande ögon.
- Dåligt ansatta öron.
- Grova öron.
- Ej rak noslinje.
- Mycket kort mun.
-

Samma regler gäller för ett eller flera fel som beskrivs nedan (poäng 6,5 eller lägre)

6,5 eller lägre:

- Mycket grovt och relativt stort huvud.
- Dåligt formad öron och dåligt ansatta.
- Noslinjen är långt ifrån rak.
- Mycket fult huvud.

Poängen 6,5 eller lägre ges då ett av de ovan nämnda felen är mycket uppenbart och mycket få andra drag finns som förbättrar huvudet. Denna poäng kan också ges om varje fel för sig är mindre, men det finns flera fel och det finns mycket få goda detaljer hos huvudet. Se även beskrivningen för poäng 7,0.

Hals, manke och bog

9,5-10:

- Lång, välrest, mycket smäcker hals, välvd nacke, halsen väl separerad från kroppen, manken hög, välmarkerad och välformad, bogarna långa och sluttande.

9,0:

- Lång, välrest, ganska smäcker hals, men något för djup vid bålen, smidig nacke, manken hög och välformad, sluttande bogar.

8,5:

- Välrest, medellång, men aningen tjock hals med smidig nacke, hög, välformad manke och sluttande bogar.
- Lång, väl ansatt smäcker hals med hög välformad manke, bogarna något stupande.
- Lång, väl ansatt smäcker hals, medelgod manke, men med sluttande bogar.
- Lång, väl ansatt smäcker hals, men utan smidighet i nacken, hög, välformad manke och sluttande bogar.

8,0:

- Väl ansatt, smidig, men ganska lång med djup och tjock hals, hög manke, sluttande bogar.
- Lång, slank och väl ansatt hals, med ganska bra välvning i nacken, men manken är för låg och bogarna ej mer än tillräckligt sluttande.
- En välrest hals, men i övrigt endast medelgod framdelsexteriör.

7,5:

- Medelgod framdelsexteriör, men ingen del speciellt bra.
- Medelgod halsansättning, halsen för kort, tjock och/eller djup, välformad manke (hög och bred), sluttande bogar.
- Halsen är lång och välformad, men alltför lågt ansatt, manken är låg och bogarna raka.
- Välrest hals, men hjorthals och/eller dåligt musklad överlinje, i övrigt en medelgod framdelsexteriör.

7,0:

- Hjorthals.
- Köttig hals.
- Muskulatur saknas längs med halsens överlinje.

De tre punkterna ovan är även tillägg till beskrivningen av poäng 6,5 eller lägre. Reglerna gäller för varje poäng som beskrivs nedan (6,5 eller lägre), dvs antalet och graden av de exteriöra felen i frambdelen ska utvärderas.

6,5 eller lägre:

- Halsen är mycket lågt ansatt.
- Halsen är mycket djup.
- Halsen är mycket kort.
- Manken är låg och platt.
- Bogarna är mycket raka.
- Bogarna är mycket trånga.

Poängen 6,5 eller lägre ges när en del av de ovanstående felen är mycket uppenbara och det finns mycket få andra egenskaper som förbättrar frambdelen. Denna poäng kan också ges om de enskilda felen inte är så stora, men det

finns många fel och få goda egenskaper. Se även beskrivning för poäng 7,0. Krav på lätthet i hästens frambel är inte de samma för hingstar som för ston och valacker. Innan poäng för denna egenskap fastställs skall domarpanelen se hur hästen använder frambelen under rittare, när det gäller benaktion, steglängd, resning och smidighet.

Rygg och kors (överlinje)

9,5-10:

- Utmärkt rygg/överlinje. Ryggen är smidig och rörlig, av medellängd, bred och välmusklad. Hela ryggraden är smidig ända till korset. Korset är välbyggt, långt, tillräckligt sluttande, med jämn muskulatur på sidorna med endast en svag avsmalning mot svansen. Låren är långa och välmusklade. Svansen är mycket väl ansatt.

9,0:

- Mycket bra överlinje.
- Mycket bra rygg kan uppväga mindre fel i korset och tvärt om, om övergången i länden, mellan rygg och kors, är bra.

8,5:

- Bra överlinje.
- Speciellt bra rygg, kan uppväga fel i korset och tvärt om, om övergången i länden, mellan rygg och kors, är bra.

8,0:

- Ganska bra rygg/överlinje.
- Bra rygg; smidig, bred och välmusklad, med bra övergång mellan rygg och kors. Kors av medelgod form, utan utmärkande bra egenskaper.
- Medelgod rygg, inte svank, stel eller för styv. Välbyggt kors; långt och ganska sluttande, stark och jämnt musklad på båda sidorna.

7,5:

- Medelgod rygg, länd och kors, men ingen del är utmärkande (medelgod överlinje).
- Välformad rygg och kors kan uppväga fel i överlinjen.

7,0:

Se beskrivningen av poäng 6,5 och lägre, men här är felen inte lika allvarliga.

6,5 eller lägre:

- Karprygg.
- Mycket svank.
- Mycket svag länd.
- Ryggen är antingen mycket kort eller mycket lång.
- Mycket smal omusklad rygg.
- Korset smalnar av för mycket mot svansen.
- Mycket grovt kors.
- Mycket kort, flackt, platt eller vasst kors.
- Sadelläget lutar för mycket framåt.

När poängen ges måste antalet och graden av felen tas hänsyn till, så som tidigare beskrivits.

Proportioner

9,5-10:

- Hästen ska vara praktfull med utstrålning. Benen ska vara långa och kroppen lättbyggd och cylindrisk till formen, med framdel, bål och bakdel ungefär lika långa. Mankens högsta punkt ska vara högre än korsets högsta punkt.

9,0:

- Helhetsintrycket är mycket vackert. Benen är långa och kroppen lättbyggd och cylindrisk, med en väl markerad manke. Endast mindre fel i proportionerna.

8,5:

- Vackert helhetsintryck. Benen är långa och kroppen lättbyggd och cylindrisk till. Ston bör inte vara överbyggda och hingstar bör ha högre manke än kors. Endast mindre fel i proportionerna.

8,0:

- Vacker häst.
- Goda egenskaper kan uppväga några fel.

7,5:

- Medelgoda proportioner och harmoni.
- Goda egenskaper kan uppväga några fel.

7,0:

Se beskrivning av poäng 6,5 och lägre, men här är felen mindre allvarliga.

6,5 och lägre:

- Hästen har en låg manke och är därför överbyggd.
- Hästen är tungbyggd; med en djup bröstorg, en tung kropp (mycket rund eller med flata sidor).
- Benen är korta.
- Hästen är kort och satt och /eller mycker oproportionerlig i längd, framdel, bål och bakdel.
- Hästen är oproportionerlig i fram- och bakdel (bredd, djup) och bröstorgen för smal (insjunken).

Benkvalitet

9,5-10:

- Hårda, mycket starka senor och en god separation mellan senor och skelett, kraftiga leder och smidiga, starka kotor. Mycket bra sett från sidan.

9,0:

- Hårda, mycket starka senor och en god separation mellan senor och skelett, kraftiga leder och ganska bra kotor.

8,5:

- Hårda, starka senor, och god separation mellan senor och skelett, ganska bra leder och kotor.
- Ganska bra separation med mycket bra utseende.

8,0:

- Ganska bra benkvalitet.
- Mycket bra egenskaper kan uppväga några fel.

7,5:

- Medelgod benkvalitet.
- Bra egenskaper kan uppväga några fel.

7,0:

Se beskrivningen för poäng 6,5 och lägre, men här är felen mindre allvarliga.

6,5 och lägre:

- Mycket svullna senor på fram- och/eller bakben.
- Mycket liten separation mellan senor och skelett på frambenen.
- Svaga leder på bak- och/eller frambenen (has och knä är speciellt viktiga).
- Benen är alltför raka eller krokiga.
- Mycket knipt över eller under knäet.

Vid tilldelning av poäng måste antalet och graden av fel beaktas.

Benställning**9,5-10:**

- Extremt korrekt: frambenen ska vara absolut raka med tillräcklig vidd mellan dem och mellan bakbenen. Bakbenen får vara något utåtställda.

9,0:

- Mycket korrekt. Inga allvarliga fel.

8,5:

- Korrekt. Endast små fel, men hasorna är raka.

8,0:

- Ganska korrekt benställning. Inga stora fel.

7,5:

- Medelgod. Lederna kan vara aningen felställda förutsatt att hästen inte överansträngs och att det inte finns tecken på onormal belastning på benen.

7,0:

Se beskrivningen för poäng 6,5 och lägre, men här är felen mindre allvarliga.

6,5 och lägre:

- Mycket felställda leder bak eller fram.
- Mycket felaktig hasvinkel.
- Hästen har mycket trånga rörelser fram och/eller bak.
- Mycket dåliga fram- och/eller bakben; utåtvridna, hjulbenta, kohasiga.

Vid tilldelning av poäng måste antalet och graden av fel beaktas.

Vid bedömning av ledernas kvalitet och benens korrekthet ska det kontrolleras om det finns tecken på skador eller onaturlig belastning på benen.

När hästen har mycket trånga rörelser är det brukligt att bedöma rakheten i rörelsen då hästen leds i skritt och trav. Om bakbenen är placerade så brett isär att det stör intrycket av hästen kan det påverka poängen för benställning.

Hovar**9,5-10:**

- Mycket djupa hovar med konkav sula, välformade, runda och med tilltalande utseende, starka hovväggar och sulor, enfärgade helst mörka. Stora strålar och rejäla trakter.

9,0:

- Djupa, välformade och runda hovar, starka med bra hornkvalitet, bra strålar och kraftiga trakter.

8,5:

- Djupa, välformade och starka hovar med endast mindre fel.

8,0:

- Ganska djupa hovar, utan större fel.
- Medeldjupa hovar, men välformade och starka.

7,5:

- Medeldjupa hovar, men fel och goda egenskaper kan väga upp varandra.

7,0:

Se beskrivning för poäng 6,5 och lägre, men här är felen mindre allvarliga.

6,5 och lägre:

- Mycket grunda hovar, platta eller vida med sänkt sula.
- Mycket trånga hovar.
- Dålig hornkvalitet (inkl. skadade hovväggar)
- Mycket tunt hornlager, knappast någon stråle eller trakter.

Vid tilldelning av poäng måste antalet och graden av fel beaktas.

Man och Svans**9,5-10:**

- Extremt lång och tjock man och svans med mycket pannlugg.

9,0:

- Mycket bra man och svans, tjocka och långa.

8,0-8,5:

- Ganska tjock man, som lätt kan delas i mitten, bra pannlugg. Ganska bra svans.

7,5:

- Medeltjocklek och längd på man och svans.

7,0:

Se beskrivning av poäng 6,5 och lägre, men här är felen mindre allvarliga.

6,5 och lägre:

- Mycket lite man och svans.

Hänsyn bör tas till att ston normalt har tunnare man och svans än hingstar.

Tölt**9,5-10:**

- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, mycket lyft och aktion i frambenen, rörelserna extremt smidiga och mjuka. Mycket snabb.
- För poängen 10,0 krävs minst 9,0 för långsam tölt. För att få 9,5 för tölt krävs minst 8,5 för långsam tölt.

9,0:

- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, hög aktion, rörelserna smidiga och mjuka. Mycket bra temposkillnader.
- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, hög aktion, mjuk, bra temposkillnader.
- För att få 9,0 för tölt krävs minst 8,0 för långsam tölt.

8,5:

- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, medelaktion, men snabb.
- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, bra aktion, men endast medeltempo.
- Bra temposkillnad, med mycket aktion och långa steg, men med några taktfel.
- Korta bakbenschsteg, men frambensaktionen mycket hög och imponerande, ganska bra takt vid kort tölt, snabb.
- För att få 8,5 för tölt krävs minst 7,5 för långsam tölt.

8,0:

- Jämn fyrtakt med bra fram- och bakbenschsteg, aktion över medel, ganska bra tempo.
- Jämn fyrtakt med bra fram- och bakbenschsteg, bra aktion, men endast medeltempo.
- Bra temposkillnader med hög aktion och rörelser, men med taktmissar vid högre tempo.
- Ganska korta bakbenschsteg, men bra aktion och rörelse i frambenen, inga taktmissar, bra tempo.
- Den maximala poängen om kort tölt inte visas.
- Den maximala poängen om endast kort tölt visas.
- För att få 8,0 för tölt krävs minst 7,0 för långsam tölt

7,5:

- Bra, jämn, fyrtaktig tölt, men saknar steglängd och elegans.
- Bra jämn fyrtakt, med bra steglängd, men liten aktion.
- Bra temposkillnad, med bra aktion och rörelse, men med många taktfel vid kort- och mellantempo.
- Tölt med korta bakbenschsteg, men bra aktion och rörelser i frambenen, ganska bra tempo.

7,0:

- Delvis medelgod tölt, men ojämn.
- Korta steg, särskilt i bakbenen.
- Travaktig, men ganska bra tempo.
- Passaktig, men ganska bra tempo och aktion.
- Ojämn takt (rollar) i vanliga tempon.
- Jämn fyrtakt, upp till mellantempo, men gångarten är inte imponerande (liten aktion, korta steg)

6,5 och lägre:

- Töltar inte (5,0).
- Mycket travaktig.
- Mycket passaktig.
- Mycket lågt tempo.
- Mycket oregelbunden, växlar gångarter.
- Extremt korta steg eller ojämn takt, rollar.

Det är mycket viktigt att visa kort tölt och tydliga temposkillnader för att kunna nå de högre poängen på skalan. En poäng ges specifikt för kort tölt och att visa kort tölt är nödvändigt för att nå de högre poängen (8,5 och högre) för tölt. Poängen för kort tölt räknas inte in i totalpoängen, men är avsedd för att ge extra information om bedömningen. På öppen bedömning måste även långsam tölt visas om poängen skall höjas.

Långsam tölt**9,5-10:**

- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, mycket lyft och frambensaktion, rörelserna extremt smidiga och mjuka.

9,0:

- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, bra lyft och frambensaktion, rörelserna extremt smidiga och mjuka.

8,5:

- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, bra lyft och frambensaktion.
- Jämn fyrtakt, mycket god och imponerande frambensaktion men med korta bakbenschsteg.

8,0:

- Jämn fyrtakt med långa fram- och bakbenschsteg, aktion och rörelser över medel.
- Korta bakbenschsteg, men mycket stor aktion och frambenschrörelser. Inga tydliga taktfel.

7,5:

- Bra takt, men inte speciellt imponerande.

7,0:

- Jämn fyrtakt, men gångarten är inte imponerande (för lite aktion, korta steg).

6,5 och lägre:

- Mycket travaktig.
- Mycket passaktig.
- Mycket oregelbunden tölt, växlar gångart.
- Extremt korta steg eller ojämn takt, rollar.
- Visar inte kort tölt (5,0).

Trav**9,5-10:**

- Säker tvåtakt, höga och smidiga rörelser, långa steg och sväv. Mycket snabb.
- För poängen 9,5 eller 10 bör hästen visa temposkillnader i trav.

9,0:

- Säker tvåtakt, höga och smidiga rörelser, långa steg med sväv, snabb.
- Kapplöpningstrav, elegans krävs inte.

8,5:

- Elegant med bra sväv, men inte helt säker.
- Säker, lätt och smidig, bra tempo och ganska imponerande.
- Säker med höga rörelser och aktion, bra tempo, men inte elegant.
- Möjlig poäng om hållning och sväv är bra men tempo saknas

8,0:

- Bra sväv och långa steg, tilltalande trav men inte alltid säker.
- Säker, lätt och smidig trav, ganska bra tempo, men saknar elegans.
- Säker, snabb trav, men saknar helt elegans.

7,5:

- Bra steglängd, men osäker.
- Lös trav med litet sväv, men ganska bra tempo.
- säker och ren trav, men med tunga rörelser och låg hastighet.

7,0:

- Allmänt mycket osäker, bitvis bra.
- Säker trav, men lös och långsam.

6,5:

- Mycket lös och osäker trav, obalanserad och oregelbunden.
- Ren trav, men med mycket korta steg.

5,5-6,0:

- Endast några få uttryckslösa travsteg.

5,0:

- Trav ej visad.

Vid bedömning av trav ska en ren, säker takt eftersträvas för att de högre poängen ska övervägas, även om en helt perfekt tvåtakt inte nödvändigtvis krävs.

Pass**9,5-10:**

- Säker, imponerande pass, bra tvåtaktig lateral gång med bra sväv och mycket högt tempo.

9,0:

- Säker, imponerande pass, bra tvåtaktig lateral gång med bra sväv. Mycket snabb.
- Kapplöpningsspass, elegans krävs inte.

8,5:

- Säker och elegant pass, bra takt, mycket snabb.
- Säker och snabb pass, men inte elegant.
- Imponerande och snabb pass, men inte hela sträckan (90-100 m).
- Imponerande flygande pass, mindre taktfel, hela sträckan (150-180 m).

8,0:

- Säker och elegant pass, bra, ren takt, men endast medelhastighet.
- Säker pass med bra steglängd, men inte elegant.
- Imponerande, snabb pass, men inte långa sträckor (70-80 m).
- Elegant pass med långa steg, bitvis lätt fyrtaktig.

7,5:

- Säker, någorlunda vacker pass, bra takt, men saknar tempo.
- Säker men oattraktiv pass, bra tempo.
- Elegant pass, långa steg, men korta sträckor (40-60 m).
- Elegant pass, långa steg, men bitvis fyrtaktig.

7,0:

- Bitvis kraftfull pass, men har brister i säkerhet och takt.
- Pass med allvarliga taktfel.
- Säker pass som saknar tempo och elegans.

6,5 eller lägre:

- Ingen pass (5,0).
- Korta kraftlösa löp.
- Kraftlös pass, även om hästen visar pass längs med hela banan.
- Övervägande taktfel, tappar gångarten, fyrtaktig eller oregelbunden.

Galopp**9,5-10:**

- Bra takt. Uttrycksfull, hästen bär sig väl och sträcker ut i trevliga rundade kraftfulla rörelser och bra sväv. Mycket snabb.
- För att uppnå 10 måste poäng för långsam galopp vara 9,0. För att uppnå 9,5 måste poäng för långsam galopp vara 8,5.

9,0:

- Bra takt. Uttrycksfull, hästen bär sig väl och sträcker ut i trevliga rundade kraftfulla rörelser och bra sväv, ganska snabb.
- För att uppnå 9,0 måste poäng för långsam galopp vara 8,0

8,5:

- Tilltalande galopp, ganska snabb.
- Mycket snabb, med godkänt utseende.
- Mycket snabb kapplöpningsgalopp, elegans krävs inte.
- För att uppnå 8,5 måste poäng för långsam galopp vara 7,5

8,0:

- Tilltalande galopp, medeltempo.
- Snabb galopp, godkänd hållning.
- Den högsta poäng som kan ges, om endast långsam galopp visas.
- Den högsta poäng som kan ges, om inte långsam galopp visas.

7,5:

- Medelgod galopp, ganska tilltalande, medeltempo.
- Tempo och elegans kan uppväga en del fel.

7,0:

- Växlar till korsgalopp, men bitvis bra.
- Taktfel.
- Tung; lite sväv eller fart.
- Godkänd hållning, men långsam.

6,5 eller lägre:

- Korsgalopp, växlar.
- Rörelserna verkar mycket okoordinerade, mycket tung på framdelen.
- Mycket tung galopp med lite eller inget sväv.
- Endast korsgalopp visas (5,0).

Visning av galopp vid en avelsvisning ska börja med hästen i kort galopp, tempot ökas sedan upp till det högsta som hästen kan prestera. En separat poäng ges för kort galopp och för att kunna uppnå de högre poängen (9,0 och högre) måste den visas. Poängen för kort galopp räknas inte in i totalpoängen, men är avsedd för att ge extra information under bedömningen.

Långsam galopp**9,5-10:**

- Smidig tretakt med bra sväv; hästen bär sig väl, rör sig utan ansträngning och imponerar.

9,0:

- Ren takt och mycket tilltalande galopp; hästen bär sig väl och har bra sväv.

8,5:

- Bra hållning och utstrålning.

8,0:

- Bra takt, medelgod utstrålning.

7,5:

- Godkänd takt, medelgott intryck.
- Bra takt, sväv och smidighet kan uppväga fel.

7,0:

- Bra men bitvis stora taktfel.
- Taktfel.
- Tung; lite sväv och dåligt tempo.

6,5 eller lägre:

- Korsgalopp, växlar.
- Rörelserna verkar mycket okoordinerade, mycket framtung.
- Mycket tung galopp med lite eller inget sväv.
- Endast korsgalopp visas (5,0).

Spirit (lynne och vilja)**9,5-10:**

- Hästen ska vara mycket villig, modig, glad och positiv, ha självförtroende samt ge sitt bästa med mycket lite påverkan. Hästen är samarbetsvillig, lyhörd och lätt att hantera.

9,0:

- Mycket villig, men lyhörd, inte alltför het.
- Mycket villig, men endast ganska lyhörd och lätt att hantera.
- Mycket ivrig att vara till lags och samarbeta, men inte alltför het.

8,5:

- Mycket lyhörd, men inte med extremt framåt.
- Villig och framåt, men endast ganska lyhörd.

8,0:

- Medel vilja.
- Mycket villig och framåt, men inte lätt.

7,5:

- Lyhörd, men inte framåt.
- Villig, men stressad.
- Lagom villig under ryttare, men känslig eller ofokuserad.

7,0:

- Ej villig eller framåt.
- Visar olydnad.
- Nervös.

6,5-5,0:

- Olydig.
- Lat och trög.
- Okontrollerbar (skenar).

Helhetsintryck**9,5-10:**

- Hästen är mycket imponerande och elegant att se på, med energiska, attraktiva rörelser och mycket charm: Hästen bär sig väl med välvd nacke, på tygeln med eftergift. Benrörelserna är lätta, höga och smidiga med bra koordination och energi. Frambenslyften är höga och hästen är vägvinnande med ståtliga steg och hög svansföring.

9,0:

Hästen är mycket vacker under ryttare:

- Hästen är på tygeln med eftergift. Rörelserna är lätta, höga, smidiga och bra, koordinerade, vägvinnande. Hästen är elegant med vacker svansföring. Goda och dåliga egenskaper kan väga upp varandra när detta moment bedöms, men kravet på bra resning är alltid högt.

8,5:

Hästen är vacker under ryttare:

- hästen är välrest och på tygeln, med lätta energiska rörelser. Goda och dåliga egenskaper kan uppväga varandra när detta moment bedöms.

8,0:

Hästen ser trevlig ut under ryttare:

- Hästen bär sin frandel och har som helhet inga större fel som t.ex. över handen.
- Medelgod resning, men mycket bra energiska rörelser.
- God resning, men rörelserna av medelgod kvalitet.

7,5:

Inga större fel som skämmer helhets intrycket under ryttare:

- Medelgod resning och rörelser.

7,0:

Se beskrivningen för poäng 6,5 och lägre, men här är felen mindre allvarliga.

6,5 och lägre:

- Mycket låg benaktion.
- Stela och tunga rörelser.
- Låcrest.
- Huvudet alltför högt, problem med bett och mun.
- Mycket instabil huvudhållning, försöker komma undan bettet.
- Slår med svansen.

Poängen 6,5 eller lägre kan ges om ett av de ovan nämnda felen är så stort att det påverkar helhetsbilden av hästen under ryttare. Det är dock mer vanligt att flera fel spolierar hela intrycket. Poängen för helhetsintrycket, i likhet med Spirit, grundas på hela rid uppvisningen.

Skritt**9,5-10:**

- Hästen är lösgjord med mycket utstrålning, med en jämn takt och smidig kropp. Huvudet bärs medelhögt och hästen rör sig vägvinnande med långa, energiska steg, med bra övertramp.

8,5-9,0:

- Gångarten har ren takt, men rörelserna är inte så imponerande att de kan nå poängen 9,5-10.

7,5-8,0:

- Skritten har en ren takt, men saknar energi och framåtbjudning.

6,5-7,0:

- Ojämn takt eller energifattig, saknar övertramp.

5,5-6,0:

- Mycket korta, trippiga steg, mycket laterala rörelser.

5,0:

- Hästen visar ingen skritt.

10. Etiska regler för personal på avelsbedömningar

Nedanstående processer föreskriver ansvarsfördelning, utförande och relationer mellan funktionärer och deltagare i avelsbedömningar. Kriterierna reglerar också kvalificeringen av domare med avseende på möjliga intressekonflikter. Målsättningen för reglementet är att kvalitetssäkra avelsbedömningar ur ett professionellt och avelsbefrämjande perspektiv.

Protokollet anger den faktiska informationen och kan inte användas för att ogiltigförklara eller ändra en bedömning som har fastställts av en domarpanel. Hästägaren har alltid möjligheten att få en värdering av hästen vid ett annat bedömningstillfälle. Processen för klagomål och disciplinära överträdanden likväl som eventuella straffåtgärder förklaras i reglerna.

Regler för funktionärer vid avelsbedömningar

- Funktionärer ska följa principen att uppdraget ska utföras med ansvar och respekt. Det ska kännetecknas av professionalism och säkerställa att alla deltagare behandlas jämlikt och att samarbetet och utbytet mellan funktionärer, ägare och ryttare stärks.
- Anläggningens ägare där bedömningen arrangeras får inte tillhöra bedömningens organisation eller avlönad personal.
- Funktionärer ska sträva efter att öka sitt professionella kunnande.
- Funktionärer förbinder sig att följa lagstiftning och regelverk som berör avelsbedömningar.
- Avelsdomare får inte utföra bedömningsuppdrag om det finns ett ekonomiskt beroende av hästavel, hästförsäljning eller hingsthållning. Vid tveksamheter när det gäller ett sådant förhållande beslutas detta av FEIF's avelsdomar komitté.

Avelsdomaren ska avstå från bedömning när:

- Domaren är delägare, har varit ägare eller är den nuvarande ägaren av hästen eller hästens föräldrar.
- Domaren är uppfödare av hästen eller föräldrarna.
- Domaren har tränat hästen.
- Om uppfödaren, ryttaren eller ägaren är anhörig, syskon eller är närstående (make/maka/samboende, barn, barnbarn, mor- eller farförälder, syskon eller syskonbarn).
- Domaren och ryttaren har ekonomiska mellanhavanden avseende träning under innevarande år.
- Domaren har mottagit gåvor eller förmåner av hästens ägare eller uppfödare, vilket kan ifrågasätta domarens trovärdighet.
- Domaren har ett anställnings- eller ett beroendeförhållande till hästens ryttare, ägare eller uppfödare.

Bedömningsarbete

- Fördomsfritt utförande ska känneteckna uppdraget.
- Förhållningssätt, bemötande och uppförande ska vara representativt, artigt, ödmjukt och neutralt.
- All personal på avelsbedömningar skall vara fullt koncentrerad och nykter under hela tiden bedömningen pågår.

Huvuddomarens ansvar

- Huvuddomaren ansvarar för genomförandet av bedömningsarbetet för den aktuella avelsbedömningen.
- Huvuddomaren tillsammans med bedömningsledaren, ansvarar för att banor, faciliteter, mätningar och hälsobesiktningar håller den föreskrivna kvaliteten och kravnivån.
- Huvuddomaren ska säkerställa att gällande reglemente enligt lagstifning och FIZO följs.
- Huvuddomaren ansvarar för att bedömningsarbetet utförs effektivt och tidsenligt samt att resultaten erhålls.
- Huvuddomaren ska meddela den nationella avelsledaren vid avvikelser i bedömningsarbetet vid det aktuella tillfället gällande uppförandekoden vid avelsbedömningar.

Procedur för disciplinära överträdelser/klagomål

- Nivå 1. Nationell avelsledare. Nivå 2. SIF Avels styrelse. Nivå 3. FEIF avelsdomar kommité. Nivå baseras på överträdelsens eller klagomålets omfattning eller allvarsgrad.
- Den nationella avelsledaren kan varna domaren eller skilja denne från uppdraget under en kortare eller längre tidsperiod, om reglerna inte följs.
- Den nationella avelsledaren är inte lämplig för att hantera disciplinära överträdelser/klagomål på en högre nivå vid överklagande, om denne har deltagit i processen på en lägre administrativ nivå.
- Den nationella avelsledaren är inte lämplig att hantera frågor i förekommande fall, om det finns ett jävsförhållande som kan påverka hanteringen i ärendet.

Regler för ryttare, handledare och/eller ägare:

- Ryttaren ska visa hästvänlig och korrekt ridning.
- Ryttare, handledare och/eller ägare uppträder artigt och ödmjukt.

Vid överträdelser av dessa regler kan domarpanelen utdela tillrättavisningar till ryttare och/eller ägare och avvisa dem från avelsbedömningen.

11. Information om SIF-avel

Styrelse:

Ordförande: John Ljungkqvist. ordforande@sifavel.se

Sekreterare: Jennie Lindberg. sekreterare@sifavel.se

Ledamöter:

Ívar Arnbjörnsson

Jökull Guðmundsson

Monique Nilfors

Nina Bergholtz, SIF:s representant

Suppleant: Christina Rohdin-Alm

Avelsledare: Heimir Gunnarsson. avelsledare@sifavel.se

Registrator: Christina Vahlberg. avelskansli@sifavel.se

Avelskansliet

Svenska Islandshästförbundets Stiftelse för Avel

Ridsportens Hus

734 94 STRÖMSHOLM

Avelsdomare i Sverige:

Guðni Ágústsson

Heimir Gunnarsson

Nina Bergholtz

Rebecka Frey